

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Directie Gezond en Veilig Werken
t.a.v. mevrouw drs. H.L.M. Boussen
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Behandeld door: branches

Onze referentie: 9VERAS-ASB.12628.B

Meteren, 11 februari 2019

Betreft: verwijdering asbesthoudende vensterbanken

Geachte mevrouw Boussen,

Dank voor uw reactie (ongedateerd, kenmerk 2018-0000818323) op onze vragen naar aanleiding van uw verzoek aan Ascet om de risicoklasse-indeling voor asbesthoudende vensterbanken aan te passen onder verwijzing naar een Aedes Protocol.

Uw reactie is deels verhelderend, maar deels ook onbevredigend. Voor ons staat nog steeds vast dat uw verzoek aan Ascet in de zomer van 2018 om de risicoklasse-indeling voor vensterbanken aan te passen, onder verwijzing naar het Aedes protocol, onvoldoende doordacht is geweest. Het doorvoeren daarvan zou, naast veel onduidelijkheid, grote risico's voor de borging van veilig en gezond werken in de asbestverwijdering met zich hebben meegebracht. In de bijlage stippen wij –bij wijze van slotreactie- nog enkele kernpunten uit uw reactie op onze vragen aan.

Het is nu tijd om vooruit te kijken. Graag denken wij met u mee over de vraag of het verwijderen van asbesthoudende vensterbanken effectiever en efficiënter kan, met behoud van de borging van veilig en gezond werken. Daarvoor hebben wij eerder een concreet voorstellen gedaan (separaat bijgevoegd). In de mail van uw Afdelingshoofd mevrouw Judith Bloem d.d. 14 december jl. staat daarover het volgende.

(...).Je doet onder andere een voorstel om een gewijzigde werkmethode op te nemen in het certificatieschema. Het staat jullie uiteraard vrij om samen met de schemabeheerder het voorstel via het CCvD formeel bij SZW als schemawijziging in te dienen. Dit kan eventueel meelopen in een tussentijdse wijziging. (...).

Bovengenoemd voorstel hebben wij ingediend bij Ascet en staat geagendeerd voor eerst de Werkkamer Proces. Wij vinden het zeer van belang dat dit voorstel wordt meegenomen in de tussentijdse wijziging van het Certificatieschema, zodat de differentiatie van het arbeidshygiënische regime bij de verwijdering van asbesthoudende vensterbanken per 1 april 2019 kan worden ingevoerd. Graag verzoeken wij u om dit vanuit uw Directie mede te bewaken.

Zoals wij meermaals hebben aangegeven zijn er diverse aspecten die spelen bij het differentiëren van het arbeidshygiënische regime bij het verwijderen van bepaalde typen asbestbronnen. In ons voorstel noemen wij de volgende zaken:

- ✓ de gevolgen voor het risicobewustzijn op de werkvloer, in de situatie dat voor een specifieke asbestbron in bepaalde gevallen wel en bepaalde gevallen geen adembescherming hoeft te worden gedragen;
- ✓ de juridische aspecten (in de verhouding werkgever-werknemer, opdrachtgever-opdrachtnemer en bewoners / gebruikers);
- ✓ toekomstige ontwikkelingen rondom de asbestgrenswaarden.

Wij beschouwen de door ons voorgestelde wijziging van het Certificatieschema daarom als een pilot, met name ook vanuit de vraag of dit breder toepasbaar is in de toekomst. Het is daarom goed om de toepassing daarvan en de ervaringen hiermee systematisch te evalueren gedurende de periode van bijvoorbeeld een jaar. Hiervoor zullen wij gerichte voorstellen doen aan Ascert.

Deze kwestie hangt nauw samen met de evaluatie van het certificatiestelsel asbest, de in dat kader geconstateerde knel- en verbeterpunten en de beleidsvoornemens zoals neergelegd in de Kamerbrief hierover. Wij zijn er blij mee dat uw Directie ervoor kiest om de implementatie hiervan op te pakken in nauwe samenwerking met alle belanghebbenden. Wij zijn uiteraard onverminderd bereid om daaraan een actieve bijdrage te leveren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en wij zien uit naar de verdere samenwerking met uw Ministerie en de andere belanghebbende partijen de komende tijd om de beleidsvoornemens zoals neergelegd in de Kamerbrief concreet handen en voeten te geven.

Met vriendelijke groet,

VOAM-VKBA, VVTB, VERAS en Fenelab

cc. Ascert

BIJLAGE: reactie op enkele kernpunten op de bijlage bij uw brief met kenmerk 2018-0000818323

- Wij vragen in onze brief uw aandacht voor de procedure van totstandkoming van het Aedes Protocol. Werkgevers en werknemers zijn daarbij niet betrokken geweest. Hierover stellen wij diverse vragen, waaronder ook de vraag of de gang van zaken in overeenstemming is met het uitgangspunt en de staande praktijk dat het uitwerken van concrete werkmethoden rondom veilig en gezond werken primair het domein is van sociale partners. Deze zijn immers niet betrokken geweest bij het opstellen van het Aedes protocol. Wij hebben daarbij ook gewezen op de Europeesrechtelijke aspecten. Aldus uw reactie is de relevantie u daarvan niet duidelijk. Het gaat er ons om dat in de Europese asbestrichtlijnen onder andere het volgende is bepaald: *“Na overleg met de sociale partners, overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk, worden door de lidstaten praktische richtsnoeren opgesteld voor de omschrijving van sporadische blootstelling met een geringe intensiteit”*. Zoals gezegd, de sociale partners zijn niet betrokken geweest.
- Over de status en de gevolgde procedure van het verzoek van SZW aan Ascert en de daarmee samenhangende juridische aspecten blijft veel onduidelijkheid bestaan. Uw reactie op onze vragen maakt dat niet anders. Dat over de voorwaarden en procedures voor risicoklasse-indeling onduidelijkheden bestaan, wordt in de Kamerbrief over het certificatiestelsel onderkend. In de stakeholdersbijeenkomst op 10 januari jl. is dat ook aan de orde geweest en zijn acties op korte termijn toegezegd. Graag wijzen wij u nogmaals op het belang daarvan, ook gegeven de onduidelijkheid en ‘wildgroei’ die optreedt door alternatieve routes buiten het bestaande systeem en regelgeving om. Wij delen overigens niet uw suggestie dat dit een reden is om asbestbronnen maar in te delen in risicoklasse 1, zodat er voor deze routes “geen draagvlak en geen verdienmodel meer is”. Dat kan toch niet een motief zijn? Het gaat immers over de borging van veilig en gezond werken, niet om (het wegnemen) van verdienmodellen.
- Aan de orde is of het verwijderen van vensterbanken valt aan te merken als ‘complexe’ werkzaamheid, zoals bedoeld in de Kamerbrief met de beleidsreactie. U geeft aan het voortouw te zullen nemen voor de uitwerking van dit begrip en dat deze ter consultatie zal worden voorgelegd. Eerst moeten er echter goede criteria worden geformuleerd. Zoals aangegeven in onze brief, vinden wij het criterium ‘complexe werkzaamheden’ niet duidelijk genoeg. Dat geldt zeker voor de term “uitzonderlijke deskundigheid”, zoals door u in de kwestie vensterbanken is toegevoegd. Graag worden wij daarom vroegtijdig betrokken bij het oppakken van deze actie uit de beleidsreactie.
- Wij stellen in onze brief diverse inhoudelijke vragen over het Aedes protocol. Meermaals stelt u in reactie daarop dat we die vragen aan Aedes moeten stellen. Deze stelling is onnavolgbaar. Het Aedes protocol is eenzijdig opgesteld door Aedes en aan u voorgelegd. Vervolgens verzoekt u aan het Ascert bestuur om op basis daarvan de risicoklasse-indeling aan te passen, zonder bespreking van het protocol in één van de inhoudelijke overlegorganen van Ascert. Daarmee neemt u de inhoud van het protocol voor uw rekening en verantwoordelijkheid. Terechte inhoudelijke vragen daarover moeten dan ook door u beantwoord (kunnen) worden.

- In reactie op onze vraag over de precedentwerking, geeft u als antwoord dat het “niet ondenkbaar is dat er (meer van) dergelijke protocollen totstandkomen”. Deze reactie baart ons zorgen. Het is onwenselijk dat er een lappendeken komt van protocollen voor verschillende werkzaamheden en branches, op voorstel van bepaalde (groepen van) opdrachtgevers en zonder dat daarvoor een vaste procedure is gevolgd waarbij alle partijen en ook in ieder geval vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers betrokken zijn.
- Op onze vraag of u heeft getoetst of de stelling van Aedes klopt dat het saneren van vensterbanken binnen het certificatiestelsel factoren (Aedes zegt wisselen een factor 6 tot 10) duurder is dan buiten het stelsel, geeft u aan dat dit niet uw rol is. Deze stelling valt niet te volgen. Ook als onderdeel van uw beleidsevaluatie van het certificatiestelsel is het immers van belang om zowel de maatschappelijke kosten en baten van het certificatiestelsel te overzien en te begrijpen. Indien een vertegenwoordiger van een groep opdrachtgevers voorstellen doet met als motivatie dat daarmee de sanering substantieel goedkoper wordt, ligt er ook voor het Ministerie van SZW een verantwoordelijkheid om de juistheid van die stelling na te gaan. Indien een vertegenwoordiger van een groep opdrachtgevers voorstellen doet met als motivatie dat daarmee de sanering substantieel goedkoper wordt, ligt er ook voor het Ministerie van SZW een verantwoordelijkheid om de juistheid van die stelling na te gaan. Dat geldt temeer nu deze stellingname door Aedes bewust in de media wordt uitvergroot om het certificatiestelsel asbest in brede zin in diskrediet te brengen.